

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор Національного
університету біоресурсів і
природокористування України,
професор, академік НААН
Т. І. Іватулін
2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради економічного факультету
Протокол № 46 від «17» червня 2020 р.
Декан факультету А.Д. Діброва

на засіданні кафедри організації підприємництва та
біржової діяльності

Протокол № 6 від «14» червня 2020 р.
Завідувач кафедри М.М. Ільчук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*«Глобальні проблеми дослідження організованого
товарного ринку»*

Рівень вищої освіти – Третій (освітньо-науковий)

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування

Спеціальність 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітня програма – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітній ступінь – Доктор філософії з підприємництва, торгівлі та біржової
діяльності

Розробники: к.е.н., проф. Солодкий М.О., к.е.н., доц. Яворська В.О.

Київ – 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Глобальні проблеми дослідження організованого товарного ринку

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (шифр і назва)	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	20 год.	20 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	20 год.
Самостійна робота	110 год.	110 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	4 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Глобальні проблеми дослідження організованого товарного ринку» є формування у аспірантів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування організованого товарного ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Глобальні проблеми дослідження організованого товарного ринку» є:

- виявлення системної сутності економічної глобалізації;
- визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- ідентифікація основних параметрів глобального розвитку організованого товарного ринку;
- визначення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту;
- аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку організованого товарного ринку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати:

- природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки;
- тенденції глобалізації економічного розвитку організованого товарного ринку;
- закономірності глобальної корпоратизації бізнесу та генезис глобальної економічної інтеграції;
- характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку організованого товарного ринку;
- динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі;
- напрями інтеграції України в глобальний економічний простір;

вміти:

- надавати характеристику сутності чинників глобалізації, форм прояву глобалізації; формулювати особливості глобальної економіки;
- аналізувати ключові глобальні проблеми економічного розвитку організованого товарного ринку за допомогою цивілізаційного виміру глобальних економічних процесів;
- розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів;
- виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації;
- усвідомлювати дію конкурентних механізмів глобального ринку;
- визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики;

- принципи організації процесів управління міжнародною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів.

відповідати наступним загальним та фаховим компетентностям ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

ЗК1. Вміти продукувати нові ідеї, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та проведення комплексних досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ЗК5. Здатність розробляти та управляти проектами у вітчизняному та зарубіжному контексті.

СК1. Знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

СК2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

СК3. Здатність планувати, організовувати, проводити спеціальні наукові дослідження та впроваджувати їх результати.

СК7. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

СК8. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

отримати наступні програмні результати навчання ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

РН1. Вміти продукувати нові ідеї, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН4. Ініціювати інноваційні проекти, забезпечувати підготовку наукових розробок у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН6. Знати та критично оцінювати теорії, положення та концептуальні підходи до вирішення комплексних наукових і практичних завдань у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.

РН7. Формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна, вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Т.1. Сучасна методологія глобалістики.	12	2	-			10	12	2	-			10
Т.2. Становлення глобальної економіки	12	2	-			10	12	2	-			10
Т.3. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	12	2	-			10	12	2	-			10
Т.4. Теоретичні засади функціонування організованого товарного ринку.	18	4	4			10	18	4	4			10
Модуль 2.												
Т.5. Методичні підходи до формування торгових стратегій.	16	2	4			10	16	2	4			10
Т.6. Організаційна структура товарної біржі. Види технологій біржової торгівлі.	14	2	2			10	14	2	2			10
Т.7. Клірингові розрахунки.	16	2	2			10	16	2	2			10
Т.8. Моделювання стратегій спекуляції.	12	-	2			10	12	-	2			10
Т.9. Практика торгівлі на демо-рахунках провідних бірж.	14	-	4			10	14	-	4			10
Т.10. Хеджування цінкових ризиків на організованому товарному ринку. Біржова статистика	14	4	2			10	14	4	2			10
Усього годин	150	20	20			110	150	20	20			110

4. Теми лекцій:

1. Сучасна методологія глобалістики (2 год).
2. Становлення глобальної економіки (2 год).
3. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації (2 год).
4. Теоретичні засади функціонування організованого товарного ринку (4 год).

- 5.Методичні підходи до формування торгових стратегій (2 год).
- 6.Організаційна структура товарної біржі (2 год).
7. Клірингові розрахунки (2 год).
8. Хеджування цінових ризиків на організованому товарному ринку (4 год).

5.Теми практичних занять:

- 1.Оцінка показників розвитку глобальних товарних ринків (4 год).
- 2.Види технологій біржової торгівлі (2 год).
- 3.Розробка методичних підходів до формування торгових стратегій (4 год).
- 4.Практика торгівлі на демо-рахунках провідних бірж (4 год).
5. Клірингові розрахунки (2 год).
- 6.Моделювання стратегій спекуляції (2 год).
- 7.Розробка стратегій хеджування на ринку аграрної продукції (2 год).

6. Питання для самоконтролю знань з дисципліни

1. Сутність і природа глобалізації.
2. Ознаки та чинники глобалізації.
3. Показники та форми прояву глобалізації.
4. Основні тенденції глобалізації.
5. Етапи розвитку глобалізації.
6. Позитивні наслідки сучасної глобалізації.
7. Негативні наслідки глобалізації економіки.
8. Джерела конкурентоспроможності в глобальній економіці.
9. Глобалізм і національна економіка.
10. Економічна безпека держави умовах глобалізації.
11. Економічна диктатура держави.
12. Державно-корпоративний глобалізм.
13. Взаємозв'язок та відмінності регіоналізації та глобалізації.
14. Поняття „новий регіоналізм” та його недоліки.
15. Проблеми глобальної регулюючої системи.
16. Глобальні регуляторні інститути.
17. Вплив глобальної регулюючої системи СОТ на розвиток світової економіки.
18. Світовий ринок у системі міжнародних економічних відносин.
19. Особливості функціонування сучасних глобальних ринків.
20. Глобалізація ринків та глобалізація виробництва.
21. Глобалізація світового фінансового ринку.
22. Глобалізація товарних ринків.
23. Теорії світової торгівлі.
24. Міжнародна торгова політика.
25. Сучасні тенденції розвитку світової торгівлі.
26. Регулювання торгівлі в системі глобальної зовнішньоекономічної діяльності.
27. Міжнародна торгівля послугами.
28. Прямі та портфельні інвестиції.
29. Вільні економічні та офшорні зони.
30. Світовий ринок праці.
31. Сутність глобальної міграційної політики.
32. Роль США у світовій економіці.
33. Євросоюз у глобальній економіці.
34. Японія та Китай у глобальній економіці.
35. Інші країни світу в регіональній економічній інтеграції.
36. Місце України у вимірах глобального розвитку.
37. Україна та СОТ.
38. Економічні проблеми інтеграції України в ЄС.
39. Транскордонна єврорегіоналізація України.
40. Глобалізація на рівні компанії.

41. Глобалізація на рівні окремої галузі.
42. Глобалізація на рівні країни.
43. Глобалізація на світовому рівні.
44. Глобалізація як історичне явище і феномен.
45. Еволюція наукових концепцій глобалізації.
46. Передумови глобалізації.
47. Характеристика основних проблем глобалізації економіки.
48. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій.
49. Ринок і держава. Відмінність між національними та корпоративними інтересами.
50. Взаємозв'язок та відмінності регіоналізації та глобалізації.
51. Особливості формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин.
52. Проблеми глобальної регулюючої системи.
53. Глобальні регуляторні інститути.
54. Оцінка ефективності глобальних регуляторних інститутів і проблеми їх реформування.
55. Глобалізація товарних та фінансових ринків.
56. Досягнення сучасних глобальних ринків.
57. Глобальна економіка та „філософія світового виробництва”.
58. Характерні риси глобального виробництва.
59. Особливості сучасного ринку міжнародної торгівлі.
60. Наслідки економічної політики протекціонізму для міжнародної торгівлі.
61. Основи функціонування СОТ та їх значення для міжнародної торгівлі.
62. Глобальний ринок капіталів та його сегменти.
63. Феномен «офшоризації» у глобальній економіці.
64. Глобальні ринки робочої сили.
65. Валютні надходження від трудових мігрантів та їх роль для країни.
66. Сучасний феномен китайської моделі розвитку економіки.
67. Євросоюз у глобальній економіці.
68. Головні вектори геополітичної спрямованості зовнішньоекономічних зв'язків України.
69. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України.
70. Євроінтеграція та її альтернативи для України.
71. Сучасна методологія глобалістики.
72. Суперечності розвитку і дуалізм глобальної економіки.
73. Сутність альтерглобалізму та форми його вираження.
74. Прогнозування глобальної економіки та його перспективи.
75. Конкурентна стратегія України та її оцінка.
76. Поняття організованого товарного ринку.
77. Біржа та її функції на аграрному ринку.
78. Методологія організації біржового товарного ринку.
79. Роль і функції спекулянтів.
80. Ціна рівноваги.
81. Хеджери та спекулянти.
82. Торгові стратегії.

7. Методи навчання

Передбачено використання наступних методів навчання:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- метод проблемного викладу;
- частково-пошуковий або евристичний;

-дослідницький (розв'язування творчих завдань, проведення аналітичних досліджень, складання графічних схем, таблиць, діаграм, тощо.)

8. Методи контролю

- експрес – опитування на лекціях;
 - опитування на практичних заняттях (письмове, усне, групове й індивідуальне);
 - оцінювання аналітичного проекту;
 - тестові методи перевірки знань.
- Підсумковий і поточний контроль знань:
- поточний контроль: опитування, тестування, виступи; контрольна модульна робота (письмова робота);
 - підсумковий контроль: екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання аспірантів відбувається згідно «Положення про екзамени та заліки в НУБіП України».

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Базова

- 1.Глобальна економіка: Навч. посіб. / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. Київ: НУБіП України, 2017. 319 с.
- 2.Ільчук М.М. Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Біла Церква: Білоцерківдрук, 2018. 318с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : КНТЕУ, 2017. 612 с.
- 4.Поняття глобалізації та характеристика етапів її розвитку. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/economics/soloninko_me/part18/1802.htm
5. Поліщук І.О. Міжнародна інтеграція і глобалізація у світовій політиці. URL: https://cathedra.io.ua/s1220723/tema_8._mijnarodna_integraciya_i_globalizaciya_u_svitoviy_politici
- 6.Пилявець В.М., Озима В.В., Заруба В.П. Інфраструктура товарного ринку : навч. посібник. Київ : Аграрна освіта, 2015. 255 с.
- 7.Солодкий М. О., Яворська В.О. Біржовий товарний ринок: навч. посібник. К.: ЦП Компрінт, 2016. 482с.
- 8.Солодкий М.О. Основи біржової діяльності: навч. посіб. / за ред. М.О. Солодкого. К.: ЦП Компрінт, 2017. 450 с.

9.Солодкий М.О. Яворська В.О. Хеджування ф'ючерсами і опціонами: навч. посіб. К.: ЦП Компринт, 2018. 398с.

10.Солодкий М.О. Яворська В.О. Міжнародні біржові ринки: навч. посіб. К.: ЦП Компринт, 2019. 520с.

11.Сотник І., Таранюк Л. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с.

12.Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. URL: https://pidruchniki.com/1256060753395/ekonomika/globalizatsiya_globalni_problemi_lyudstva.

Інформаційні ресурси

13.Електронні та друковані видання бібліотеки ім. Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua.

14. Електронні та друковані видання бібліотеки НУБІП України URL: <https://nubip.edu.ua/structure/library>.

15.Аналітичне видання. Журнал Інтернет-трейдинг (Бібліотека кафедри біржової діяльності).

16.Аналітичне видання. Журнал Біржовий моніторинг (бібліотека кафедри біржової діяльності).

17.Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : www.zakon.rada.gov.ua

18.Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL :www.kmu.gov.ua

19.Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL : <http://mon.gov.ua>

20.Офіційний сайт Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова». URL : <http://www.ukrbook.net>

21.Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL : <https://nubip.edu.ua/node/17325>

22.Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL : <https://nubip.edu.ua/structure/library>

23.Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>

24.Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL : <http://nlu.org.ua>